

Datum : 15 april 2025
Aan : Water Natuurlijk
Van : College van dijkgraaf en hoogheemraden
Betreft : Uitzondering bouwen in uiterwaarden

CC : Overige leden algemeen bestuur

DM nummer : 2059671

Inleiding:

Op 10 maart jl. heeft de fractie Water Natuurlijk schriftelijke vragen gesteld over 'uitzondering bouwen in uiterwaarden':

Op 12 februari stuurde minister Madlener van I&W de brief 'Actualisatie van de Beleidslijn grote rivieren' (kenmerk: I E NW/BSK-2025/15530) naar de Tweede Kamer. (zie [hier voor alle documenten](#)) Daaruit blijkt dat er door de minister m.b.t. HDSR-gebied een uitzonderingen wordt gemaakt van het algemene verbod om in de uiterwaarden van de Rijn en Lek te bouwen, voor Ossenwaard (volgens de beleidslijn van het ministerie in de gemeente Vijfherenlanden, op basis van bestemmingsplan Eiland Ossenwaard, vastgesteld op 11 november 2014 (NL.IMRO.0620.bp0008-VG01). Verder zijn de uiterwaarden van Elst en Rhenen uitzonderingen gebleven waarvoor maatwerk en overleg met de gemeenten nodig is. Tot slot schrijft de minister in bijlage 'Beleidsregels', dat er nader onderzoek wordt gedaan voor de uiterwaarden van de Hollandse IJssel.

De actualisatie van de beleidslijn grote rivieren is voor Water Natuurlijk aanleiding voor de volgende vragen aan het college:

Vraag 1 : *In de bijlage van de internetconsultatie lijkt het of alleen provincies en gemeenten zijn geconsulteerd door het ministerie. Heeft het college, direct of indirect via de Unie van Waterschappen, een formele reactie gegeven op de actualisatie van de beleidslijn? Zo ja, wat was de reactie? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Wij hebben, via de Unie van waterschappen, op de internetconsultatie gereageerd. De Unie van waterschappen heeft vervolgens de reacties van de verschillende waterschappen gebundeld. In onze reactie hebben wij opgeroepen om de uitzonderingsgebieden in de BGR onderdeel te maken van het stroomvoerend regime met het oog op klimaatverandering. Door klimaatverandering nemen de rivierafvoeren toe met alle consequenties van dien. Deze urgentie wordt benadrukt door de recente KNMI-scenario's. Hieruit blijkt dat we in de toekomst te maken krijgen met hogere rivierafvoeren. In het ons gebied gaat het om locaties nabij Elst en Rhenen. De volledige reactie van de Unie van waterschappen is bijgevoegd in bijlage 1.

Vraag 2 : *Water Natuurlijk ziet in de Waterpraatkaart een goed instrument waarmee ons college actief gemeenten en provincies adviseert over toekomstbestendig water beheer. Hoe verhoudt zich de actualisatie van de minister met deze Waterpraatkaart?*

Antwoord: De waterpraatkaart gebruiken wij inderdaad in gesprek met provincie en gemeenten in gebiedsprocessen. Voor de beoordeling van de geschiktheid van nieuwe woon- en werklocaties hanteren wij echter de geschiktheidskaart, zie ook onze digitale viewer: [Digitale viewer geschiktheidskaart zoomt in op geschiktheid nieuwe woon- en werklocaties per gemeente - HDSR](#)

Op de geschiktheidskaart zijn de uiterwaarden in het rood met categorie E aangeduid (Nee). De actualisatie van de Bgr heeft geen gevolgen voor de aanduiding en begrenzing op onze geschiktheidskaart. Bij een volgende herziening van de waterpraatkaart ligt het voor de hand om deze aanduiding op de geschiktheidskaart ook over te nemen op de waterpraatkaart.

Vraag 3: *Is het college in overleg met de betrokken gemeenten over de uitzonderingen die door minister Madlener zijn bepaald? Zo ja, wat is daarvan de stand van zaken? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: ja, wij zijn op dit moment inderdaad in gesprek met de gemeente Rhenen (en provincie Utrecht) over de buitendijkse ontwikkeling bij Elst. Het standpunt dat HDSR steeds communiceert is: bouw niet buitendijks. Dit standpunt is in lijn met onze reactie op de internetconsultatie (zie beantwoording vraag 1) én met onze geschiktheidskaart voor nieuwe woon en werklocaties. Ook op onze nieuwe webpagina [Water en bodem sturend - HDSR](#) communiceren wij over ons standpunt.

Het eiland Ossenwaard ligt in de gemeente Vijfheerenlanden. Hiervoor is waterschap Rivierenland het bevoegd gezag.

Vraag 4: *Is het college van zins om samen met de betrokken gemeenten waarvoor er een uitzondering wordt gemaakt, de juridische mogelijkheden te bekijken om alsnog een bouwverbod te realiseren in de uiterwaarden? Zo ja, waar denkt het college dan aan? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: De provincie Utrecht is voornemens om het verbod op buitendijks bouwen (in de uiterwaarden) juridisch te borgen via de provinciale omgevingsverordening. Dat verbod geldt dan voor alle gemeenten in ons beheergebied. De inzet van HDSR is om het verbod ook van toepassing te laten zijn op de 'uitzonderingsgebieden' bij Elst en Rhenen. Hierover zijn wij in gesprek met de provincie Utrecht.

Recentelijk heeft de projectgroep STOER het eerste adviesrapport opgeleverd, zie ook: [Schrappen Tegenstrijdige en Overbodige Eisen en Regelgeving \(STOER\) | Bouwberaad | Home | Volkshuisvesting Nederland.](#)

Ten aanzien van de uiterwaarden stelt de adviesgroep voor: *In de uiterwaarden wordt drijvend wonen mogelijk gemaakt, met de daarbij noodzakelijke water robuuste en amoveerbare vaste voorzieningen. Als gevolg hiervan worden de Beleidslijn grote rivieren (Bgv) aangepast, evenals het Programma integraal rivierenmanagement (IRM).*

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

Mocht dit advies worden doorgevoerd, dan heeft dit geen gevolgen voor ons standpunt bij de 'uitzonderingsgebieden' bij Elst en Rhenen. Op deze locaties is namelijk geen bestaand oppervlaktewater aanwezig waarop drijvende woningen kunnen worden gerealiseerd. HDSR heeft via de Unie van waterschappen gereageerd op het adviesrapport. De reactie van de Unie van waterschappen is toegevoegd in bijlage 2.